

กรอบการวิจัยสุขภาพ สวรส. แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

นพคุณ ธรรมธัชอารี

23 มกราคม 2562

▷ ค่ายาคิดเป็นสัดส่วนสูงในค่าใช้จ่ายสุขภาพ

❖ 40% ของรายจ่ายสุขภาพรวม

❖ หรือ 2% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

▷ ปี 2558 มูลค่าการบริโภคยา รวม 162,914 ล้านบาท

❖ มูลค่าการนำเข้ายามีสัดส่วนสูงกว่าการผลิต คือ 2 ต่อ 1

▷ ร้อยละ 37 ของรายการยาในบัญชียาหลักแห่งชาติยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ

- ▷ มีผู้ป่วยที่ไม่สามารถเข้าถึงยาที่จำเป็นได้
- ▷ มีความเหลื่อมล้ำระหว่างโครงการประกันสุขภาพต่างๆ
- ▷ มีการกระจายยาสู่ประชาชนในช่องทางที่ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ
- ▷ ประชาชนในเขตเมืองที่เข้าถึงการบริการได้ง่ายมีพฤติกรรมการใช้ยาเกินความจำเป็น

(ร่าง)ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ (2560-64)*

1. พัฒนาระบบควบคุมยา ให้มีประสิทธิภาพระดับสากล
2. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตยา สมุนไพรและชีววัตถุเพื่อความมั่นคงทางยา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาระบบและกลไกเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงยาจำเป็น
4. พัฒนาระบบและกลไกให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
5. สร้างเสริมกลไกเชื่อมโยงนโยบายการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ

*ประกาศโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ

กรอบการวิจัยระบบยาและเวชภัณฑ์ 2563

1. การเข้าถึงยา
2. การจัดซื้อยารวมเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายด้านยา

1. การเข้าถึงยา: วัตถุประสงค์

สนับสนุนให้ประเทศมีศักยภาพในการผลิต วิจัยและ
พัฒนายา ให้ประชาชนเข้าถึงยาที่มีคุณภาพ
ประสิทธิภาพ ปลอดภัย มีใช้อย่างทั่วถึง และเกิดค่าใช้จ่าย
ด้านยาในวิสัยที่ประเทศและครัวเรือนสามารถจ่าย
ในการดูแลสุขภาพได้ในระยะยาว

1. การเข้าถึงยา: ประเด็นวิจัย (1)

- บทบาทการสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านการส่งเสริมการผลิต การวิจัยและพัฒนายาควรเป็นอย่างไร
- วิเคราะห์บทบาทขององค์การค้าโลกและผลกระทบต่อธุรกิจยาในประเทศไทย
- ศึกษาผลของนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน การสำรองและ/หรือการเข้าถึงยา ในประเด็นใหม่ๆ ได้แก่
 - ◆ TRIPS
 - ◆ ข้อตกลง FTA
 - ◆ พรบ. สิทธิบัตร กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา Patent Linkage
 - ◆ บัญชีนวัตกรรม เป็นต้น

1. การเข้าถึงยา: ประเด็นวิจัย (2)

- ศึกษาเปรียบเทียบขีดความสามารถในการแข่งขัน และผลดีผลเสียต่อการเปิดเสรีการค้ายาในอาเซียน
- ศึกษาการใช้ประโยชน์จากสิทธิบัตรในแง่การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ผลิตยาในประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตและเกิดการเข้าถึงยาจำเป็นราคาแพง
- วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติยาฉบับใหม่ ต่อการเข้าถึงยาจากมุมมองต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมยา สถานพยาบาลรัฐ-เอกชน คลินิก ร้านยา ประชาชน เป็นต้น

1. การเข้าถึงยา: ประเด็นวิจัย (3)

- พัฒนารูปแบบการประเมินการใช้ยาและการเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในโรงพยาบาล
- ศึกษาความเป็นไปได้ และผลกระทบของการแยกบทบาทการวินิจฉัยและสั่งยาโดยแพทย์ออกจากบทบาทการจ่าย/จำหน่ายยา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อระบบสุขภาพ
- ศึกษาบทบาทของร้านยา ในการปรับโครงสร้างและการบริการให้สามารถเป็นแหล่งให้บริการปฐมภูมิ เพื่อรองรับภาระการกระจายยาแก่ประชาชน
- ศึกษาชนิด ปริมาณ และมูลค่ายาการกระจายยาผ่านอินเทอร์เน็ต และพัฒนารูปแบบการควบคุม

2. การจัดซื้อยารวม: วัตถุประสงค์

1. เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายด้านยาในระบบการบริหารเวชภัณฑ์ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง
2. เพื่อให้เกิดอำนาจในการต่อรอง การจัดหาที่จำเป็นราคาแพง และ/หรือมีการผูกขาด ให้เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ

2. การจัดซื้อยารวม: ประเด็นวิจัย

- ประสบการณ์ในต่างประเทศ ข้อเสนอการแบ่งกลุ่มยาในการจัดซื้อรวม และวิธีการขับเคลื่อนนโยบายที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย
- วิจัยและพัฒนา นโยบายในส่วนกลาง และระดับสถานพยาบาลเพื่อก่อให้เกิดการคัดเลือก จัดซื้อ และกระจายยา เพื่อใช้ในสถานพยาบาลอย่างเหมาะสม